

30 ta' Mejju, 1994

Imballfin:-

S.T.O. Prof. Giuseppe Mifsud Bonnici LL.D. - President.

Onor Carmel A. Agius B.A., LL.D.

Onor Noel V. Arrigo LL.D.

Il-Kontrollur tad-Dwana

versus

Dr. Joseph Said Pullicino

Kontrollur - Dwana

*Importazzjoni temporanja ta' oġġetti f'Malta – serq ta' dawn l-oġġetti
– obbigu o meno ta' ħlas tad-dazju*

*L-attur issottometta li skond il-liġi vigenti meta nqala' l-każ jekk
l-oġġett importat jinsteraq l-importatur xorta kien tenut għall-ħlas
tad-dazju. Il-Qorti ma qablitz ma dan l-argument.*

Il-Qorti: –

Is-Sentenza ta' l-Onorabbli Qorti Ċivili Prim'Awla ta' l-20 ta' Jannar, 1992, li minnha sar l-appell preżenti ddecidiet hekk:-

“Rat iċ-ċitazzjoni li biha l-attur, wara li ppremetta li l-konvenut importa f'Malta fl-1 ta' Settembru, 1987, rubber dinghy (King Bat 1L1345D), outboard motor Johnson 50HP (B2673) u trailer (6311L1);

U li fuq l-istess oġġetti kien dovut dazju ta' importazzjoni ammontanti għal elf, mitejn u disgħa u sebghin lira Maltija u disgħa u erbghin centezmu (LM1279.49,0);

U li l-istess konvenut Emilio Gombi naqas li jhallas id-dazju ta' imporatazzjoni dovut;

Talab li l-konvenut iġhid għaliex m'għandux (1) jiġi

kundannat iħallas lill-attur, is-somma ta' elf, mitejn u disgħa u sebghin lira Maltija u disgħa u erbghin ċenteżmi (Lm1279.49,0) dovuta bħala dazju ta' importazzjoni tar-rubber dinghy (King Bat 1L1345D), outboard motor Johnson 50HO (B2673) u trailer (6311L1) importati f' Malta fl-1 ta' Settembru, 1987, bl-ispejjeż inklużi dawk tal-mandat ta' impediment tas-Safar tat-18 ta' Settembru, 1987, kontra l-konvenut li għandu jidher għas-subizzjoni;

Rat id-dikjarazzjoni ġuramentat u n-nota tax-xhieda ta' l-attur;

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tal-konvenut nomine li biha eċċepixxa:

1. Illi l-ammont mitlub mhux dovut għaliex, kif jirrizulta waqt it-trattazzjoni tal-kawża, ir-rubber dinghy u l-outboard ġew importati minnu temporanjament waqt li kien vaganza Malta u ġew misruqa minn terzi injoti u allura kien fl-impossibilità li jesporta barra minn Malta meta rritorna l-Italja awtur tiegħu;

Rat id-dikjarazzjoni ġuramentata u n-nota tax-xhieda tal-konvenut nomine;

Omissis;

Rat l-atti l-oħra tal-kawża;

Semgħet it-tratazzjoni tad-difensur ta' l-attur;

Ikkunsidrat:-

Illi l-konvenut mhux qiegħed jichad li importa hawn Malta r-‘rubber dinghy’ u l-‘outboard motor’ in kwistjoni; però huwa jippretendi li ladarba dawn għabhom miegħu meta gie Malta għall-vaganza bil-familja biex jerga’ johroghom miegħu meta jmur lura l-Italja u waqt li kien hawn Malta dawn ġew misruqa minn persuni injoti, huwa m’għandux ihallas id-dazju fuqhom, kif isostni l-attur;

M’hemmx kontestazzjoni bejn il-kontendenti li dawn l-oġġetti ġew, fost affarijiet oħra, importati f’Malta taħt ‘a temporary importation licence’. Dan il-fatt jinsab assodat bl-esibizzjoni tad-dokumenti relattivi (fol.28 u 29);

Inoltre, dawn l-istess dokumenti jipprovaw konkludentement li l-konvenut kien intrabat li jerga’ jieħu lura miegħu dawn l-oġġetti sas-16 ta’ Settembru, 1987, jew inkella sa dik id-data (ara licenzja esibita a fol. 29) li tkun konċessa lilu mill-attur wara talba bil-miktub għall-estensjoni taż-żmien, u li, fl-istess waqt, huwa obbliga ruħu li, matul iż-żmien li jkun f’Malta, la jbiegħ l-istess oġġetti u lanqas jislef jew jikri jew b’xi mod ieħor jiddisponi minnhom;

L-attur mhux qiegħed jallega li l-konvenut kiser dan l-obbligu iżda qiegħed jippretendi li darba d-dinghy u l-outboard motor ma ħarġux minn Malta l-importazzjoni ta’ dawn l-oġġetti m’għandiex waħda temporanja iżda saret importazzjoni dazjabbli u, għalhekk, il-konvenut għandu jhallas is-somma ta’ Lm1279.49 bħala dazju fuqhom. Min-naħa l-oħra l-konvenut qiegħed isostni li huwa ma setax jottempra ruħu ma l-obbligazzjoni li ssottoskrivi għaliha ċjoè li jerga’ johroġ minn Malta dawn l-oġġetti għaliex waqt li kien Malta xi terzi injoti serqulhom;

Omissis;

Għalhekk, fil-fehma tal-qorti, dawn il-konsiderazzjonijiet iwassluha biex tikkonkludi li verament il-konvenut kien il-vittima ta' serqa li saret, minn persuni injoti, ta' l-oġġetti in kwistjoni;

Ikkunsidrat:

Kif ġa intqal, m'hemmx kuntrast bejn il-partijiet li l-oġġetti '*de quo*' ġew importati f'Malta taħt '*a temporary importation licence*' li tikkontempla li l-konvenut kellu l-obbligu li jerga' jieħu lura miegħu l-istess oġġetti meta jitlaq minn Malta mhux aktar tard mis-16 ta' Settembru, 1987;

Lanqas m'hemm dubbju li l-liċenza imsemmija inharget lill-konvenut, bħala turista, bis-setgħa mogħtija lill-attur bl-Artikolu 17 tal-Kap. 265;

Il-Qorti eżaminat dan l-artikolu tal-liġi u tista' tafferma mingħajr ebda eżitazzjoni li l-konsiderazzjoni li l-ħlas tad-dazju jkun ukoll dovut jekk l-oġġetti jinsterqu fil-perjodu li jkun Malta ma tinsabx annoverata mal-kondizzjonijiet tassattivament elenkati fis-subartikolu (2) ta' l-istess Artikolu. D'altronde, lanqas fil-liċenza nnifisha ma jingħad li jkun dovut id-dazzju f'każ li jigu misruqa l-oġġetti;

Din il-posizzjoni legali tispjega għaliex l-attur fl-att promotur taċ-ċitazzjoni mhux qiegħed jibbaża l-kawża fuq il-liċenzja in kwistjoni iżda għamel il-kawżali tiegħu tikkonsisti fis-sempliċi fatt ta' importanzzjoni bl-intendiment ċar li tiġi sorvolta kull l-kwistjoni oħra. Iżda, l-affarijiet m'humix dejjem daqshekk sempliċi;

Fil-fehma tal-Qorti, il-kwistjoni li għandha għall-konsiderazzjoni tagħha, meta wiehed jirriduċiha fis-semplicità tagħha, hija preċiżament din: hija haġa raġonevoli li wiehed jippretendi l-ħlas tad-dazju minn persuna li għet Malta bħala turista u li ngħatalha l-permess li ddaħħal hawnhekk diversi attrezzi tal-baħar bil-kondizzjoni li terġa' toħroġhom magħha meta titlaq lura lejn pajjiżha u dan meta l-istess persuna kienet fl-impossibilità li tagħmel dan minhabba li dawn l-attrezzi insterqu?

Din il-Qorti jidrilha li *s-sens* komun, li huwa l-bażi ta' kull legiżlazzjoni, għandu jiddetta li tkun haġa mill-aktar irraġonevoli kieku wiehed kellu jaċċetta interpretazzjoni bħal din u dan in omagġ għall-prinċipju universalment rikonoxxut u li għadu validissimu '*nemo tenetur ad impossibilia*';

Għandu jingħad però, għall-finijiet ta' kjarizza, illi din il-Qorti b'daqshekk mhix qiegħda tiċċensura l-operat ta' l-attur fil-konfront tal-konvenut u dan tgħidu għaliex tifhem li huwa ma kellux triq oħra ħlief li bl-azzjoni odjerna jirrimetti l-każ għal quddiem din il-Qorti biex, wara li tisma' x-xhieda, tiddeċiedi hi fid-diskrezzjoni arbitrali tagħha. Propju għalhekk, huwa indikat it-temperament fl-ispejjeż tal-kawża li sejra tagħmel aktar 'l isfel;

Għal dawn il-motivi:-

Tiddeċiedi l-kawża billi tilqa' l-eċċezzjoni tal-konvenut u, *konsegwentement*, tiċħad it-talba attriċi. L-ispejjeż tal-kawża jithallsu in kwantu għal terz (1/3) mill-attur'';

Rat in-nota ta' l-appell tal-Kontrollur tad-Dwana u l-petizzjoni ta' l-appell tiegħu li permezz tagħha talab li din il-

qorti jogħgobha tirrevoka is-sentenza appellata billi takkolji t-talba attriċi u tiċhad l-eċċezzjoni tal-konvenut appellat;

Rat l-atti kollha tal-kawża u d-dokumenti ešebiti;

Semgħet it-trattazzjoni;

Ikkonsidrat;

Skond l-appellant l-ewel Onorabbli Qorti fl-ewwel lok interpretat hażin l-artiċolu 17 tal-Kap 265 (illum mibdul bl-att XXXV tal-1989) in kwantu li jidher ċar minn dan l-artikolu 17 (2) (a) li “ebda parti mill-oġġetti ma għandha tiġi mneħħija f’Malta, ħlief skond il-pattijiet ta’ permess maħruġ mill-Kontrollur tad-Dwana.....” L-appellant isostni illi t-“Temporary Importation form” li tintela’ (*undertaking by tourists for the temporary importation of private road vehicles* ” hija biss “*undertaking*” li hemm fiha ċerti rekwiziti addizzjonali bħal “*I undertake not to sell, lend or hire or otherwise dispose of said vehicle I item..... being impoted solely fo my personal use*”.... “*do not have a duty free car in Malta* ”.... “*in security of these undertakings..... surrender said vehicles/item*”. Skond l-appellant dan ma jidderogax minn dak li jiddisponi l-Kap 265 anzi l-artikolu 17 (f) jiddisponi illi “meta jiġi muri għas-sodisfazzjoni tal-Kontrollur tad-Dwana illi (1) parti mill-oġġetti jew li haġgħom mid-depost f’dak il-każ dik il-parti biss tad-depożitu jew tal-garanzija li tkun f’idejn il-kontrollur tad-Dwana tiġi konfiskata li tkun daqs id-dazju li għandu jiħallas fuq l-oġġetti, illi f’każ illi l-oġġett ġie mitluf b’ebda ħtija tal-persuna, il-kontrollur lanqas għandu diskrezzjoni li jeżentah mid-dazju fuqha;

L-appellant issottometta wkoll illi l-prinċipju ta' "*nemo tenetur ad impossibilia*" kien japplika talvolta l-liġi ma kienetx kif inhi u ċjoè li tghabbi lill-impurtatur bir-responsabilità f'kull każ;

L-appellant jikkritika wkoll is-sentenza appellata in kwantu irriteriet li l-liċenza li jingħata l-importatur hija speċi ta' obligazzjoni bejn il-partijiet li tohloq kuntratt ad hoc. Il-liċenza infatti tohloq kondizzjonijiet ġodda iżda ma tbiddel xejn mil-liġi;

L-appellant jissottometti wkoll illi l-fatt li kif ġie osservat mill-ewwel Onorabbli Qorti donnu kien hemm qbil bejn l-avukati tal-partijiet li jistradaw il-kawża fuq il-prova jekk effettivament sarx is-serq, dan ma jfissirx li l-appellant kien qed jaqbel li l-impurtatur ma kellux addossata fuq responsabilità assoluta skond il-liġi għall-ħlas tad-dazju;

L-appellant in linea sussidjarja ssottometta illi fi kwalunkwe każ il-prinċipju "*nemo tenetur ad impossibilia*" ma kienx applikabbli għax l-appellat meta ddeċieda li jdahħal l-oġġett u ffirmja d-dikjarazzjoni kein jaf bir-riskju li seta' jiġrilu dak li għalu u għalhekk jekk ma riedx din ir-responsabbiltà kien liberu li ma jimportax;

Fl-ahharnett, l-appellant jikkritika wkoll il-valutazzjoni li għamlet l-ewwel Onorabbli Qorti kwantu l-aspett jekk verament sarix is-serqa;

Ikkonsidrat:

Illi qabel xejn huwa opportun li jiġi riprodott x'kien jipprovdi l-artikolu 17 tal-Kap 265 peress li huwa dan il-kap li

jirregola l-materja mhux l-Att XXXV ta' l-1989 li gie wara li nqala' dan il-każ;

L-artikolu 17 (f) tal-Kap 265 kien jipprovdi illi:

“Meta jigi muri ghas-soddisfazzjoni tal-Kontrollur tad-Dwana illi –

(i) parti mill-oġġetti giet mitlufa b'ebda htija tal-persuna li mportat l-oġġetti jew li ħarġithom mid-depożitu; jew;

(ii) parti mill-oġġetti giet imneħħija skond permess mahruġ taħt il-paragrafu (b) ta' dan is-subartikolu; u

(iii) il-bqija ta' l-oġġetti giet esportata kif imiss, f'dak il-każ dik il-parti biss tad-depożitu jew tal-garanzija li tkun f'idejn il-Kontrollur tad-Dwana tiġi konfiskata li tkun daqs id-dazju li għandu jithallas fuq l-oġġett li ma ġewx esportati”;

L-appellant jissottometti li dan il-paragrafu ta' l-artikolu 17 ifisser illi jekk bħal fil-każ preżenti l-oġġett importat jinsteraq, l-importatur huwa tenut għall-ħlas tad-dazju. Fil-fehma tal-Qorti, però, dan mhux korrett għaliex dak li jgħid il-paragrafu (f) ta' l-artikolu 17 tal-Kap 265 huwa li jekk parti mill-oġġetti tiġi mitlufa b'ebda htija ta' l-importatur u l-bqija ta' l-oġġetti tiġi esportata kif imiss, allura f'dak il-każ dik il-parti biss tad-depożitu jew tal-garanzija li tkun f'idejn il-Kontrollur tad-dwana u jillimita l-valur daqs id-dazju li talvolta jkun dovut fuq l-oġġetti li ma ġewx esportati, iżda ma jgħidx x'jigri jekk f'idejn il-Kontrollur ma jkunx hemm depożitu jew garanzija kif lanqas jgħid espressament illi għandu jithallas id-dazju fuq l-oġġett li jkun baqa' ma ġiex esportat;

F'din il-konkluzzjoni din il-Qorti t'fihha konfortata minn żewġ fatturi:

a) Fil-Kap 265 hemm disposizzjoni oħra li f'ċertu sens u ċerti aspetti hija simili għal dawk li huma ċirkostanzi għal dak li jipprevedi l-artikolu 17. Bl-artikolu 29 il-Ministru jista' jawtorizza l-importazzjoni bla ħlas tad-dazju f'każ ta' importazzjoni ta' materjal maħsub għall-esporazzjoni f'oġġetti manufatturati. Anki f'każ bħal dan il-materjal jista' jintilef in parti jew in toto u s-sub-artikolu 5 ta' dan l-artikolu jiddisponi illi meta xi oġġetti jew materjali miżmuma fuq importazzjoni temporanja "huma murija għas-sodisfazzjoni tal-Kontrollur tad-Dwana li jkun għew mitlufa inevitabilment minhabba ċirkostanzi li fuqhom ma kellhiex kontroll il-persuna msemmija fl-ordni fuq isemmi, f'dak il-każ, f'kull każ bħal dan, għandu jithallas id-dazju fuq dawk l-oġġetti u materjali biss li ma jkunx għew esportati...."

b) L-Att XXXV ta' l-1989 li rrimpjazza l-Kap 265, l-artikolu 17 (e) waqt li jipprospetta l-istess eventwalitajiet li jikkontempla l-artikolu 17 (f) tal-Kap 265, imbgħad jiddisponi illi f'dak il-każ "id-dazju jithallas biss fuq il-parti mill-oġġetti li ma tkunx għet esportata u tiġi konfiskata biss dik il-parti tad-depożitu jew tal-garanzija f'idejn il-Kontrollur tad-Dwana kif tammonta għad-dazju dovut fuq l-oġġetti li ma jkunux għew esportati";

Ma' dan jista' jizdied li l-artikolu 17 (2) tal-Kap 265, u del resto ebda artikolu ieħor ta' l-istess Kap ma jistabbilixxi li jekk oġġett importat bla dazju temporanjament jisteraq huwa dovut li jithallas id-dazju fuq;

Ikkonsidrat:

Illi stabbilit dan, fil-fehma tal-qorti mhux il-każ li tidhol fil-kwistjonijiet l-oħra li ssolleva l-appellant fosthom il-kwistjoni ta' l-applikabbilità o meno tal-prinċipju "*nemo tenetur ad impossibilia*" u l-importanza o meno tad-dikjarazzjoni ffirmata mill-appellat meta importa l-oġġett in kwistjoni. Hu il-każ però li tissofferma ruħha brevement fuq il-kwistjoni jekk saritx il-prova li effettivament l-oġġett de quo gie misruq;

L-appellant jissottometti illi l-ewwel Onorabbli Qorti waslet għall-konklużjoni li effettivament saret is-serqa ta' l-oġġetti (1) fuq il-fatt li l-konvenut reġa' gie lura Malta, meta l-appellnat isostni li gie lura Malta minhabba li kellu l-ammont konsiderevoli ta' flus maqbuda mid-Dwana u ma jirriflettix l-onestà o meno tal-konvenut, u (2) li l-attur ma ġab ebda provi li jinnegaw li saret, meta l-appellat isostni li hu ma jista' jġib qatt prova negattiva, raġuni wkoll għaliex il-liġi tad-dazju tagħmilha responsabilità assoluta tal-konvenut li jirritorna lura bl-oġġetti u ma tkkonsidrax jekk naqasx jew le minhabba htija o meno;

Illi ta' l-allegata serqa ma kienx hemm xhieda okulari u għalhekk il-kompitu tal-konvenut li jikkonvinci lill-ewwel Onorabbli Qorti li s-seraq kienet verament saret u dak ta' l-istess Qorti li tikkonvinci ruħha b'dan ċertament ma kienx wieħed faċli, però mhux korrett l-appellant meta jsostni li l-ewwel Onorabbli Qorti waslet għall-konklużjoni li s-serqa saret fuq il-bażi taż-żewġ konsiderazzjonijiet li huwa jsemmi. Huwa ovvju mill-korp tas-sentenza stess li d-deċiżjoni tal-Qorti kienet waħda maturata fuq l-aspetti kollha fattwali fosthom dak li jsemmi l-appellant, li benchè m'humieq provi konklużivi minnhom infushom, huma rilevanti u ċertament ma jwasllux għal-konklużjonijiet li qed

jipprospetta hu. Hu ovvju li l-ewwel Onorabbli Qorti qieset iċ-ċirkostanzi ta' x'għamel l-appellant biex kemm jista' jkun jassikura li d-dinghy ma jinsteraqlux, kif fil-fatt insteraqlu, kif irraporta l-każ lill-pulizija, kif anki kera ajruplan biex ifittex id-dinghy u ta ritratti tad-dinghy lill-Pulizija biex jgħina fit-tfittxija, u kif anki gie lura Malta biex jixhed apparti ċirkostanzi oħra. Fuq il-bażi ta' dawn il-konsiderazzjonijiet din il-Qorti ma tarax li ngabu raġunijiet validi li a bażi tagħhom tista' tiddisturba għalhekk sejra tgħaddi biex tiċhad l-appell;

Għal dawn il-motivi, tidisponi mill-appell billi tiċhad l-istess konsegwentament tikkonferma s-sentenza appellata. L-ispejjeż ta' din l-istanza jkun a kariku ta' l-appellant;
